

ETIKAI KÓDEX

BEVEZETÉS

Az Együtt a Tudásmegosztásért Egyesület (ETME) tagozata a Magyar Sport Coachok és Mentáltréner Társasága (a továbbiakban: MSCT) elfogadta az európai törvényekkel összhangban kialakított és az Európai Unió európai önszabályozó kezdeményezéseket tartalmazó adatbázisában bejegyzett, a Association for Coaching (AC) és az European Mentoring and Coaching Centre (EMCC) által közösen létrehozott Coachok, Mentorok és Szupervizorok Globális Etikai Kódexének szakmai tartalmát.¹

Az MSCT Etikai Kódexe (a továbbiakban: Kódex) vonatkozik mindazon helyzetekre, melyek során az MSCT tagjai sport coachként vagy mentáltrénerként vannak jelen, és célja, hogy számukra meghatározza a sport coaching, mentáltréning helyzetekbe követendő elvárt magatartásokat, valamint irányt mutasson olyan nem várt helyzetben, mely dilemmát vagy nehézséget okoz a szakembereknek.

Jelen Etikai Kódex hatálya kiterjed minden MSCT tagsággal vagy pártoló tagsággal rendelkező sport coachra és mentáltrénerre, de alapelvei és normái ajánlasként irányadóak lehetnek mindazokra, akik sport coachként vagy mentáltrénerként segítik a sportolók, sportszakemberek mentális felkészülését.

1. FOGALOMMEGHATÁROZÁS

A Kódex a tömörség érdekében, ahol lehetséges, a következő fogalmakat alkalmazza:

- a) „Ügyfél”: sport coachingban vagy mentáltréningben részt vevő személy;
- b) „Egyesületi tag” vagy „Tag”: az MSCT tagja, pártoló tagja;
- c) „Szakmai munka”: amikor az egyesületi tag sport coachként vagy mentáltrénerként van jelen valamely helyzetben;
- d) „Szakma”: sport coaching, mentáltréning.

2. ÜGYFELEKKEL VÉGZETT SZAKMAI MUNKA

Háttér

2.1 Amikor az egyesületi tagok bármilyen jellegű szakmai munkát végeznek ügyfelekkel, akkor a Kódexnek megfelelő magatartást tanúsítanak és elkötelezettek amellyel, hogy olyan színvonalú szolgáltatást nyújtsanak, amely egy gyakorló szakembertől méltán elvárható.

---

¹ A Globális Etikai Kódex eredeti változata a <https://www.globalcodeofethics.org> oldalon érhető el.

Megállapodáskötés

- 2.2 A tagok az ügyféllel végzett szakmai munka megkezdése előtt ismertetik a Kódex lényeges elemeit az ügyféllel, és egyértelműen tudtára adják, hogy munkájukat a Kódex irányelveinek és rendelkezéseinek betartásával végzik. A tagok szükség esetén tájékoztatják ügyfeleiket és megbízóikat a szervezeteiknél járatos panasztételi eljárásokról.
- 2.3 A tagok az ügyféllel végzett szakmai munka megkezdése előtt tájékoztatást nyújtanak az ügyfél és a megbízó részére, és gondoskodnak arról, hogy azok megismerjék és teljes mértékben megértsék a sport coaching, mentáltréning megállapodás természetét és feltételeit, beleértve a pénzügyi elszámolásra, logisztikára és titoktartásra vonatkozó rendelkezéseket.
- 2.4 A tagok szaktudásuk és tapasztalatuk alapján értelmezik az ügyfél és a megbízó elvárásait, és megállapodnak a megvalósítás tervezett módjával kapcsolatban. A tagok törekednek arra, hogy figyelembe vegyék az egyéb érintettek igényeit és elvárásait is.
- 2.5 A tagok az alkalmazott módszereket nyíltan és átlátható módon használják, az ügyfél és a megbízó kérésére készek tájékoztatást nyújtani a folyamatokkal és szabályokkal kapcsolatban.
- 2.6 A tagok biztosítják, hogy a megállapodás időtartama megfeleljen az ügyfél és a megbízó céljai elérésének, és aktívan támogatják az ügyfél függetlenségét, önállóságát és önfelhatalmazását.
- 2.7 A tagok a sport coaching, mentáltréning folyamatok során a lehető legjobb feltételeket nyújtják a tanuláshoz és reflexióhoz annak érdekében, hogy minél nagyobb mértékben elősegítsék a megállapodásban lefektetett célok megvalósulását.
- 2.8 A tagok mindig az ügyfél érdekeit helyezik előtérbe, ugyanakkor tudatosan és felelősen ügyelnek arra, hogy az ügyfél érdekei ne sértsék a megbízók, érintettek és a társadalom szélesebb köreinek érdekeit, és ne legyenek káros hatással a természeti környezetre.

Tisztesség

- 2.9 A tagok megfelelő szakképzettséggel rendelkeznek ahhoz, hogy ellássák munkájukat az általuk kiválasztott ügyfelekkel, valamint őszintén és tisztességesen mutatják be megfelelő tapasztalatukat, szakképzettségüket, szakmai tagságukat, valamint tanúsítványaikat és akkreditációjukat az ügyfelek, megbízók, érintettek és kollégák irányába.
- 2.10 A tagok valamennyi érintett féllel történő kommunikáció során egyértelműen képviselik az általuk sport coachként, mentáltrénerként nyújtott értékeket.
- 2.11 A tagok semmilyen nyilvánosan közölt, hirdetési célú anyagban vagy más módon, sem nyíltan, sem ráutaló módon nem tesznek félrevezető vagy valótlan állításokat

szakmai kompetenciájukkal, szakképzettségükkel vagy akkreditációjukkal kapcsolatban. A tagok mások munkája, ötletei és anyagai felhasználása esetén kötelesek megjelölni az eredeti forrást, és az ilyen munkákat, ötleteket vagy anyagokat nem tüntetik fel sajátjukként.

2.12 A tagok mindenfajta érdeellentétet feltárnak, és a hatályos jogszabályok szerint járnak el, és semmilyen esetben nem szorgalmazznak, támogatnak, vagy vesznek részt tisztességtelen, törvénytelen, szakmaiatlan, méltánytalan vagy hátrányos megkülönböztetést alkalmazó cselekményekben.

Titoktartás

2.13 A tagok az ügyfelekkel végzett szakmai munka során a legszigorúbb titoktartással kezelnek minden, az ügyfelekkel és megbízókkal kapcsolatos információt, kivéve, ha az információ kiadását jogszabály írja elő.

2.14 A tagok az ügyféllel és a megbízóval kötött megállapodásban egyértelmű rögzítik azokat a feltételeket, amikor mentesülnek a titoktartási kötelezettség alól (pl. illegális tevékenység, ön-, vagy közveszélyeztető magatartás esetén), és megállapodásban rögzítik a titoktartási kötelezettség korlátozását, kivéve, ha az információ kiadását jogszabály írja elő.

2.15 A tagok olyan módon tartják nyilván, tárolják és semmisítik meg az ügyfelekkel végzett munkájukkal kapcsolatos összes feljegyzést, beleértve a digitális adatállományokat és kommunikációt, amely biztosítja a személyes adatok bizalmasságát, biztonságát és védelmét, valamint megfelel az ügyfelük országában érvényben lévő adatvédelmi és adatbiztonsági jogszabályoknak és előírásoknak.

2.16 A tagok tájékoztatják ügyfeleiket, hogy szupervízióban vesznek részt, amelynek során az ügyfél anonim módon említésre kerülhet. Az ügyfelet biztosítani kell arról, hogy szupervíziós kapcsolat titoktartáson alapul.

2.17 Amennyiben az ügyfél gyermek vagy kiszolgáltatott felnőtt, akkor a tagok a hatályos jogszabályokkal és az ilyen személyek védelmének gyakorlatával összhangban megállapodnak az ügyfél megbízójával vagy gyámjával az ügyfél érdekeit legjobban szolgáló titoktartás mértékéről.

Nem megfelelő kapcsolatok

2.18 A tagok felelősséget vállalnak azért, hogy egyértelmű, megalapozott és kulturálisan érzékeny határokat állítsanak fel és tartsanak fenn az ügyfelekkel és megbízókkal folytatott fizikai és virtuális kapcsolatot során.

2.19 A tagok szigorúan elkerülik az aktuális ügyfelekkel és megbízóikkal folytatott mindenfajta párkapcsolatot vagy szexuális kapcsolatot, és tartózkodnak ilyenfajta kapcsolatok kezdeményezésétől.

Érdeellentét

2.20 A tagok nem használják ki ügyfeleiket, és nem törekednek arra, hogy az ügyféllel

folytatott kapcsolatból helytelen anyagi, vagy egyéb természetű előnyt szerezzenek, és az ügyfél hozzájárulása nélkül nem használják fel az ügyfél személyes, szakmai vagy egyéb adatait.

- 2.21 A tagok az érdekellentét elkerülése érdekében az ügyféllel fenntartott szakmai kapcsolatot elkülönítik a közöttük levő egyéb típusú kapcsolat(ok)tól.
- 2.22 A tagok tisztában vannak a szakmai munkakapcsolat során felmerülő lehetséges üzleti vagy személyes érdekellentétekkel, és ezeket gyorsan és hatékonyan kezelik annak érdekében, hogy az ügyfél vagy a megbízó ne szenvedjen hátrányt vagy sérelmet.
- 2.23 A tagok szem előtt tartják ügyfélkapcsolataik más ügyfélkapcsolataikra gyakorolt hatását, és a lehetséges érintettekkel megvitatják a lehetséges érdekellentétet.
- 2.24 A tagok nyíltan és átláthatóan feltárnak az ügyfél előtt mindenfajta érdekellentétet, és amennyiben a felmerülő érdekellentét nem feloldható, akkor vállalják, hogy tartózkodnak a kapcsolattól.

A szakmai kapcsolat megszüntetése és az érvényben maradó kötelezettségek

- 2.25 A tagok tiszteletben tartják az ügyfél ahhoz való jogát, hogy az ügyfél a sport coaching, mentáltréning megállapodás feltételeitől függően a folyamat bármely pontján megszakítsa az együttműködést.
- 2.26 A tagok az ügyfelet vagy a megbízót a sport coaching, mentáltréning együttműködés lezárására fogják ösztönözni, amennyiben felmerül, hogy más típusú szakmai segítség jobban szolgálná az ügyfél érdekeit.
- 2.27 A tagok felkészítik az ügyfeleket az együttműködés lezárására, amely tartalmazza a szolgáltatás folytatására vonatkozó terv kidolgozását is, amennyiben a tag váratlanul képtelenné válik a szolgáltatás teljesítésére.
- 2.28 A tagoknak rendelkezniük kell arról, hogy szakmai tevékenységük befejezése esetén meglévő ügyfeleiket és feljegyzéseiket harmadik félnek adják át.
- 2.29 A tagok tudomásul veszik, hogy bizonyos szakmai kötelezettségeik a munkakapcsolat lezárását követően is fennmaradnak. Ezen kötelezettségek a következők:
- a) Az ügyféllel és megbízóval kapcsolatos összes információra vonatkozó titoktartás, továbbá a bizalmas, személyes vagy egyéb adatok gondos és etikus kezelése.
  - b) A korábbi kapcsolat olyan jellegű kihasználásának elkerülése, amely megkérdőjelezhetné a tag vagy a szakmai közösség szakmaiságát vagy becsületességét.
  - c) A megállapodásnak megfelelő utánkövető értékelés vagy tevékenység biztosítása.

3. PROFESSZIONÁLIS MAGATARTÁS

A szakma elismertségének megőrzése

- 3.1 A tagok minden esetben úgy viselkednek, hogy viselkedésük építő módon járuljon hozzá a szakmai munka megítéléséhez, és a technikai eszközök használatát összehangolják a szakmai szabályokkal.
- 3.2 A tagok tiszteletet tanúsítanak a tagtársak és a szakmában tevékenykedő más személyek által alkalmazott különféle módszerek és eljárások, továbbá a sport coaching, mentáltréning különböző etikai megközelítéseivel kapcsolatban, beleértve az adattechnikai eszközök és a mesterséges intelligencia (AI) használatát.

Felelős magatartás

- 3.3 A tagok betartják az MSCT befogadásra, sokszínűsége, társadalmi felelősségvállalásra és klímaváltozásra vonatkozó nyilatkozatait és szabályait.
- 3.4 A tagok tudatosan kerülnek a bármilyen alapon történő hátrányos megkülönböztetést, és törekednek saját tudatosságuk növelésére azon területeken, ahol a hátrányos megkülönböztetés és az előítéletek megjelenhetnek, beleértve a technikai eszközök, valamint a pontatlan vagy hamis adatok felhasználását.
- 3.5 A tagok tudatában vannak a tudattalan előítéletek és a rendszerszintű igazságtalanság megjelenése lehetőségének, tiszteletteljes és befogadó megközelítésre törekednek, amely magáénak vallja és kiaknázza az egyéni különbségeket.
- 3.6 A tagok építő módon jelzik egyet nem értésüket, valamint biztosítanak támogatást azon kollégák, munkavállalók, szolgáltatók és ügyfelek számára, akik részéről hátrányosan megkülönböztető viselkedést, vagy a viselkedésükért és cselekményeikért való felelősségvállalás elutasítását tapasztalják.
- 3.7 A tagok ügyelnek a saját szóbeli, írásos és nem verbális kommunikációjuk során esetlegesen fellépő rejtett előítéletek és hátrányos megkülönböztetés elkerülésére.
- 3.8 A tagok szakszerű önfejlesztő tevékenységet folytatnak annak érdekében, hogy a befogadás, sokszínűség, technológia, valamint a változó társadalmi és környezeti igényekben bekövetkezett legutóbbi fejlődéssel kapcsolatban növeljék tudatosságukat.

A professzionális magatartás szabályainak megszegése

- 3.9 A tagok elfogadják, hogy a Kódex szabályainak megszegése, amennyiben azt az Etikai eljárás megerősíti, az egyesületi tagság elvesztésével és egyéb szankciókkal járhat.
- 3.10 A tagok fellépnek az olyan tagtársakkal szemben, akik esetében megalapozott gyanú merül fel, hogy etikátlanul járnak el, és megfelelő megoldás hiányában jelentik az illető személyt az egyesületnek.

Jogsabályi és egyéb szabályozói kötelezettségek és feladatok

- 3.11 A tagok kötelesek a következő jogsabályi és egyéb szabályozói előírásokat

naprakészen követni és betartani:

- a) Azon ország összes vonatkozó előírását, amelyben szakmai tevékenységet végeznek.
- b) A gyermekekkel és kiszolgáltatott felnőttekkel végzett szakmai munka során az ilyen személyek védelméről szóló jogszabályokat.
- c) Annak a szervezetnek a szabályait és eljárásait, amelyben munkájukat végzik.

3.12 A tagok – amennyiben az adott országban elérhető és/vagy kötelező – megfelelő szakmai felelősségbiztosítással rendelkeznek, amely mindazon országokban érvényes a sport coaching, mentáltréning tevékenységükre, amelyekben munkát végeznek.

4. KIVÁLÓ GYAKORLAT

A kötelezettségek teljesítésére való képesség

- 4.1 A tagok szakmai munkájukat szakmai kompetenciájuk határain belül végzik. A tagok szükség esetén tapasztaltabb vagy megfelelően képzett tagnak adják át ügyfelüket.
- 4.2 A tagok a szakmai munka gyakorlásához megfelelő egészségi és erőnléti állapot meglétéről gondoskodnak. Ha állapotuk nem teszi lehetővé, vagy bizonytalanok abban, hogy egészségi okok miatt biztonsággal el tudják végezni munkájukat, akkor szakmai iránymutatást vagy támogatást kérnek.

Folyamatos szupervízió

- 4.3 A tagok olyan gyakorisággal vesznek részt szupervízióban megfelelően képzett és tapasztalt szupervizornál vagy tagi (peer) szupervíziós csoportban, amely megfelel a sport coaching, mentáltréning gyakorlatuknak, az egyesület előírásainak és akkreditációjuk szintjének, és bizonyíthatóan reflektív gyakorlatot tartanak fenn.
- 4.4 A tagok ügyelnek arra, hogy a szupervízió belül fenntartott egyéb, személyes vagy szakmai kapcsolat ne befolyásolja a szupervíziós kapcsolat minőségét.
- 4.5 A tagok etikai kétségeiket és a Kódex szabályainak lehetséges vagy tényleges megszegését, beleértve a mesterséges intelligencia vagy általában a technológia használata miatt előforduló eseteket, támogatás és iránymutatás céljából megvitatják szupervizorukkal vagy tagi (peer) szupervíziós csoportjukkal.

Folyamatos szakmai fejlődés

- 4.6 A tagok a sport coaching, mentáltréning kompetenciáik és képességeik fejlesztése érdekében megfelelő képzésen és jövőorientált, a folyamatos szakmai fejlődést szolgáló programokon vesznek részt.
- 4.7 A tagoktól elvárt, hogy tapasztalataik arányában hozzájáruljanak a szakmai közösség működéséhez és fejlődéséhez. Ez történhet a más tagoknak nyújtott informális támogatás, a szakma fejlődésének támogatása, kutatás, szakmai anyagok készítése formájában vagy egyéb módon.

4.8 A tagok szakmai tevékenységük fejlesztése céljából módszeresen reflektálnak munkájuk és feladataik ellátására ügyfeleik, szupervizoruk és más érintettek visszajelzései, valamint egyéb, a folyamatos szakmai fejlődést szolgáló tevékenységek útján, valamint értékelik ezek színvonalát és helytállóságát.

5. ETIKAI ELJÁRÁS

Alapelvek

5.1 Az Etikai eljárás előtt és annak során, amennyiben lehetséges, az MSCT a panaszost, illetve a panaszban megjelölt egyesületi tagot arra ösztönzi, hogy egymás között rendezzék nézeteltéréseiket, dolgozzanak a felmerülő problémákon, tanuljanak a helyzetből, és jussanak békés megoldásra.

A panaszkezelési folyamat

5.2 Panasz kezdeményezését a panaszos írásban teheti meg az MSCT Elnökségéhez címezve. A panaszt a panaszosnak alá kell írnia, és meg kell jelölnie a Kódex egy vagy több olyan rendelkezését, amelyet a panaszban megnevezett egyesületi tag állítólagosan megsértett, és le kell írnia a Kódex állítólagos megsértésére vonatkozó tényeket.

5.3 Amikor az MSCT Elnöksége megkapja a panaszt, ellenőrzi, hogy a panaszban megnevezett személy egyesületi tag-e, illetve azt, hogy a panaszban foglaltak megalapozhatják-e a Kódexben foglaltak szerinti etikai eljárás lefolytatását.

5.4 Ha megállapítást nyer, hogy a panaszban megnevezett személy egyesületi tag, és a panaszban foglaltak megalapozzák egy etikai eljárás megindítását, abban az esetben az MSCT Elnöksége továbbítja a panaszt az Etikai Bizottságnak, melyről erről értesíti az érintett egyesületi tagot és a panaszost.

Az Etikai Bizottság

5.5 A háromtagú Etikai Bizottságot az egyesületi tagok közül az MSCT Elnöksége választja ki a panasz benyújtását követően, annak elbírálására.

Etikai eljárás

5.6 Az MSCT Elnöksége az érintett egyesületi tag számára, a panaszról szóló értesítéssel egyidejűleg továbbítja a panaszt, és minden kapcsolódó dokumentum másolatát, és felhívja, hogy az érintett egyesületi tag 15 napon belül írásbeli választ nyújtson be a panaszra. Az érintett egyesületi tag a 15 napos határidő elmulasztása esetén, amennyiben az Etikai Bizottság tárgyalást tart, a tárgyalást megelőző 5 munkanapig küldheti meg. Ellenkező esetben az írásbeli választ az Etikai Bizottság nem köteles figyelembe venni.

5.7 Az Etikai Bizottság feladata további információk gyűjtése és megállapításairól tényszerű írásbeli jelentés készítése, amelyet az MSCT elnökének nyújtanak be. A tények összegyűjtése magában foglalhatja a panaszossal és az érintett egyesületi

taggal, valamint az esetleges tanúkkal folytatott interjúkat is.

- 5.8 Az Etikai Bizottság, ha szükségesnek tartja tárgyalást tarthat, melyre a panaszost és a panaszban érintett egyesületi tagot is meghívja. A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni.
- 5.9 Az Etikai eljárást a lehető legrövidebb idő alatt, lehetőség szerint az 5.6 pontban szereplő határidő lejártát követő 45 napon belül kell befejezni.
- 5.10 Az Etikai Bizottság megállapítja, a vizsgálata eredményét és az érintett egyesületi tag fejlesztésével kapcsolatos javaslatait megküldi az MSCT Elnökségének.
- 5.11 Ha az Etikai Bizottság azt állapította meg, hogy az egyesületi tag nem sértette meg a Kódexben foglaltakat, az MSCT Elnöksége az ügyet lezárja, melyről a panaszost és az érintett egyesületi tagot írásban értesíti.
- 5.12 Ha az Etikai Bizottság azt állapította meg, hogy az egyesületi tag megsértette a Kódexben foglaltakat, az MSCT Elnöksége tájékoztatja fejlesztendő kompetenciákról elvárásokról, illetve a teljesítés határidejéről. Ha az érintett egyesületi tag vállalja a felelősséget a megállapított jogsértés(ek)ért, és elfogadja a fejlesztési elvárásokat, az MSCT Elnöksége lezárja az ügyet, melyről a panaszost és az érintett egyesületi tagot írásban értesíti.
- 5.13 AZ MSCT Elnöksége támogatja az érintett egyesületi tagot a fejlesztéshez szükséges tanulási terv elkészítésében.
- 5.14 Ha az érintett egyesületi tag úgy dönt, hogy nem fogadja el a jogsértés megállapítását, és nem vállalja a fejlesztési tervért való felelősséget, írásban kérheti a hivatalos felülvizsgálatot az ETME Elnökségétől.
- 5.15 Ha az érintett egyesületi tag nem fogadja el a fejlesztési elvárásokat, és nem él a felülvizsgálat jogával, az az egyesületi tagsági jogviszony megszüntetését vonja maga után.